

ASSZONYI TAMÁS
szobrászművész

Pécs, 1942. augusztus 30. -

A Szentendre Város Díszpolgára kitüntetést 2012-ben vette át

Édesanyja rajztanár volt, fia már az általános iskolában kitűnt rajzkészségével. 1956-ban egy Pécssett kihelyezett felvételin jelentkezett a Képző- és Iparművészeti Gimnáziumba, ahol harmadéves korában került a szobrász szakra. Mestere Martsa István szobrászművész, aki korábban Ferenczy Báni tanítványa és tanársegédje volt.

1960-tól 1965-ig végezte el a Magyar Képzőművészeti Főiskolát, itt mestere két éven át Szabó Iván, három évig Pátzay Pál volt.

1966-tól kiállító művész, ebben az időben a Fiatal Művészek Stúdiójában dolgozott a Rottenbiller utcában.

1969-ben feleségével, Jávor Piroska festőművésszel együtt kapták meg műteremlakásukat az ebben az évben megnyílt Új Művésztelepen, azóta Szentendrén él.

Első egyéni kiállítása 1970-ben volt a budapesti Derkovits Teremben. Ettől kezdve folyamatosan kiállít, sokszor feleségével, Jávor Piroskával vagy szentendrei művésztársaival közösen.

1981-ben Olaszországban, 1985-ben Vietnamban és Kambodzsában járt tanulmányutakon.

1992-től a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja.

„Indulásának első munkái főként a magyar szobrászat Ferenczy Béni–Borsos Miklós nevével fémjelzett vonulatához kötődtek, majd Vigh Tamás és Kiss Nagy András újító törekvéseiből merített bátorítást a továbblépéshez. Az éremművészet magyarországi megújításának egyik legkövetkezetesebb képviselőjeként, az érem plasztikai értékeinek tudatos kutatójaként indult a hatvanas évek második felében, jelentősen hozzájárulva a magyar szobrászat egészének megújulásához is.” (P. Szabó Ernő)

Alkotói szemlélete legsajátosabb vonása életműve minden korszakában és műfajában a játékosság, a humor, az irónia és az önírónia. *Kint és Bent* című, két részes érme egyik darabján egy alak kihajol egy ablakon, a másikon, ugyanaz látszik, de hátulnézetben... *Éremépítő szerény* (1976, a Ferenczy Múzeum gyűjteményében) című művében – erős öngúnnal saját érmeinek jellemző motívumait is a szekrény rekeszeiben elhelyezve – az alkotói rutin és klisék ellen, az etikus művészet mellett foglal állást.

Asszonyi Tamás számos köztéri szobrot is készített, ezek közül hármat Szentendrének. A várost – ahogy azt 1980-ban megfogalmazta - „szobor- és vízhiányos”-nak tartotta, ezért ezek mindegyike egyszerre szobor és kút. 1980-ban a Bárczy-ház előtti kis téren felállított *Ivókútján* Szentendre híres kereskedő-jelvényének motívumaiból (az ortodox kettős keresztből a horgonyból és a Krisztus-szimbólum Alfájából elvont 4-es számmal – ami más értelmezések szerint a tisztas kereskedői haszonkulcsot jelzi) állította össze. A 2000-ben Eredics Kálmán és családja kezdeményezésére a Vujicsis téren elhelyezett *Agnus Dei - Vujicsics Tihamér-emlékkútján* a város címerében szereplő, zászlót tartó báránnyt mintázta meg, az ivóvíz egy régi szerb keresztelőmedencébe folyik. Legújabb Szentendrére készített alkotása a Duna korzón, a Boromisza Emlékszoba előtt elhelyezett szökőkút, melyen a víz játékos összevisszaságban, szeretni valóan groteszk madarak csőréből csobog a szép mészkőmedencébe.

Asszonyi Tamás munkásságát számos díjjal ismerték el: 1974-ben kapta meg a Munkácsy-díjat 1976: 1981-től Érdemes, 1989-től Kiváló Művész. 1995-ben a Magyar Művészetért díjat vehette át.

Irodalom:

Kovács Gyula: Éremművészetünk ma. Beszélgetés Asszonyi Tamással, Művészet, 1977/9.

Wessely Anna: Asszonyi Tamás, Mai magyar művészet sorozat, Képzőművészeti Alap, Budapest, 1982

Kertész Péter: Az alkalmazkodás egyáltalán nem megalázó – Beszélgetés Asszonyi Tamás szobrászművésszel. Szentendrei Műsor, 1980. október